

หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
(รูปแบบกลุ่มสนใจไม่เกิน 30 ชั่วโมง)

หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
จำนวน 10 ชั่วโมง
กลุ่มวิชาอาชีพพาณิชยกรรม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลำพูน
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

จำนวน 10 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาอาชีพพาณิชยกรรม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้อง กับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทย ให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึง และเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้ มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งใน ระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคง ให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

การแปรรูปสมุนไพร คือ การเปลี่ยนแปลงสถานะของสมุนไพรให้แตกต่างจากเดิมเพื่อประโยชน์ในการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น สมุนไพรมีหลายชนิดและมีสรรพคุณทางยาที่แตกต่างกัน การศึกษา รูป รส กลิ่น สี และชื่อสมุนไพร จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเพื่อให้การแปรรูปสมุนไพรมีคุณภาพดีตลอดจนการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพใกล้เคียงผลิตภัณฑ์เดิมมากที่สุด เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางประเภทที่ไม่สามารถคงสภาพอยู่ได้นานการแปรรูป จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้นเพื่อให้เกิดผลดีต่อการแปรรูปคงไว้ซึ่งคุณค่าและสรรพคุณที่ดีของพืชสมุนไพร

การจัดทำหลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยทำการศึกษา สำรวจ และวางแผนทางการพัฒนาหลักสูตรอาชีพ มาจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้เกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืนในการประกอบอาชีพ จึงได้จัดทำหลักสูตรอาชีพเพื่อการมีงานทำ รูปแบบกลุ่มสนใจไม่เกิน 30 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพที่เป็นการเข้าสู่อาชีพ สร้างงานสร้างรายได้เพื่อเพิ่มรายได้ในระหว่างการอบรมหรือหลังสิ้นสุดการอบรมการทำผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพจากสมุนไพร

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

จุดหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพ ซึ่งส่งผลให้มองเห็นช่องทางและตัดสินใจประกอบอาชีพ ที่สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน และสิ่งแวดล้อม จนสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย มี 2 กลุ่มเป้าหมายคือ

1. ประชาชนผู้ที่ไม่มียาชีพ
2. ประชาชนผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 10 ชั่วโมง

1. ทฤษฎี 1 ชั่วโมง
2. ปฏิบัติ 9 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสมุนไพร จำนวน 30 นาที
 - 1.1 ความสำคัญของการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
 - 1.2 ความหมายของการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
 - 1.3 ความรู้เรื่องสรรพคุณและประโยชน์ของพืชสมุนไพร
2. ขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์ จำนวน 9 ชั่วโมง
 - 2.1 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และห้องผลิต
 - 2.2 การเตรียมวัตถุดิบ ส่วนผสมต่างๆในการแปรรูปสมุนไพร
 - 2.3 ดำเนินการผลิตการทำครีมนวดผสมสกัดจากเมล็ดลำไย
 - 2.4 ดำเนินการบรรจุผลิตภัณฑ์
 - 2.5 ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพระหว่างกระบวนการผลิต
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร จำนวน 30 นาที
 - 3.1 การบริหารจัดการในการประกอบ อาชีพ
 - 3.2 การจัดการการตลาด
 - 3.3 การจัดการความเสี่ยง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
2. อบรมให้ความรู้บรรยาย
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การทำผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร
2. สื่อบุคคล/วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญด้านการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร
3. แหล่งข้อมูลจาก Internet
5. วิดีทัศน์/ภาพนิ่ง/คลิปวิดีโอ
6. แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ ทักษะความสามารถในการปฏิบัติ
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการฝึกปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

จำนวน 10 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาชีพพาณิชยกรรม

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสมุนไพร	1.1. ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจและความสำคัญอง ความหมายของการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรได้ 1.2. ผู้เรียนบอกสรรพคุณและประโยชน์ของพืชสมุนไพรได้	ความสำคัญของการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ความหมายของการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร	วิทยากรให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสมุนไพร - ความสำคัญและความหมายของการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร - ความรู้เรื่องสรรพคุณและประโยชน์ของพืชสมุนไพร	30 นาที	
2.	ขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์	2.1 ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร 2.2 ผู้เรียนสามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรได้	การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และห้องผลิต การเตรียมวัตถุดิบ ส่วนผสมต่างๆในการแปรรูปสมุนไพร ดำเนินการผลิตการทำครีมนวดผสมสกัดจากเมล็ดลำไย ดำเนินการบรรจุผลิตภัณฑ์ ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพระหว่างกระบวนการผลิต	วิทยากรให้ผู้เรียน เรียนรู้เกี่ยวกับ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และห้องผลิต วิทยากรให้ผู้เรียน เรียนรู้เกี่ยวกับ การเตรียมวัตถุดิบ ส่วนผสมต่างๆในการแปรรูปสมุนไพร วิทยากรให้ผู้เรียน เรียนรู้และฝึกปฏิบัติดำเนินการผลิตครีมนวดผสมสกัดจากเมล็ดลำไย	9 ชั่วโมง	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร	3.1 ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ 3.2 ผู้เรียนมีความรู้ในการจัดการการตลาด 3.3 ผู้เรียนมีความรู้ในการจัดการความเสี่ยง	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร การจัดการการตลาด การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ให้บริการ/คู่แข่ง การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและการบริการ การจัดการความเสี่ยง	วิทยากรให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตสมุนไพรและฝึกปฏิบัติการผสมวัตถุดิบ วิทยากรให้ผู้เรียนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการพิมพ์สลากวัสดุบรรจุ การนำผลิตภัณฑ์บรรจุลงในวัสดุบรรจุตามเอกสาร การผลิตครีมขนาดผสมสกัดจากเมล็ดลำไย วิทยากรให้ผู้เรียนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ การตรวจคุณภาพและทางกายภาพของผลิตภัณฑ์ 1. วิทยากรและผู้เรียนศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล Internet และแหล่งเรียนรู้ 2. วิทยากรและผู้เรียนศึกษาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะ	30 นาที	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพ ในการประกอบอาชีพการทำงานผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร 3.3.2 การแก้ปัญหาความเสี่ยง ในการประกอบอาชีพการทำงานผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร	เกิดขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง 3. วิจัยการและผู้เรียนฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณ ต้นทุน-กำไร การจัดทำบัญชีการกำหนดราคาการส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า 4. วิจัยการและผู้เรียนร่วมกันสรุปอภิปราย	จำนวนชั่วโมงทั้งหมด 10 ชั่วโมง	

การขออนุมัติ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ กลุ่มวิชาอาชีพพาณิชยกรรม หลักสูตร ๑๐ ชั่วโมง
หลักสูตร การทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน
สำนักส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลำพูน

เพื่อให้การจัดการศึกษาอาชีพบรรลุเป้าประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาได้จัดทำ
หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ประกอบด้วย กลุ่มวิชาอาชีพพาณิชยกรรม
ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาได้พิจารณาหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์
จากสมุนไพร จำนวน ๑๐ ชั่วโมง ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน
เพื่อพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติ

ว่าที่ร้อยตรี.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(ดำรงค์ อดิศักดิ์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางฟ้าวนิชย์ ชลมนัสสรณ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน